

DÖVLƏT MÜSTƏQİLLİYİMİZİN BƏHRƏSİ

"Biz bu ilin may ayında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyini qeyd etdik. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması tarixi hadisə idi. İlk dəfə olaraq, müsəlman aləmində demokratik respublika yaradılmışdı. Biz fəxr edirik ki, bu respublikanı yaranan Azərbaycan xalqı olmuşdur. Ancaq gənc müstəqil Azərbaycan böyük çətinliklərlə üzləşmişdi. Azərbaycan hökuməti öz ərazisinə tam nəzarət edə bilmirdi. Bakı şəhəri və bir neçə başqa şəhər işğal altında idi. Azərbaycan hökuməti Gəncə şəhərində yerləşmiş və orada fəaliyyət göstərirdi. Qafqaz İslam Ordusunun Azərbaycana gəlişi, Nuru Paşanın rəhbərliyi altında Gəncədən başlayaraq bir neçə şəhərin daşnaklardan təmizlənməsi və sentyabrın 15-də şiddətli döyüşlər nəticəsində Bakının azad edilməsi tarixi hadisə idi. Qədirbilən Azərbaycan xalqı bunu heç vaxt unutmayacaq, şahidlərin aziz xatirəsini daim öz qəlbində yaşadacaqdır".

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu sözləri paytaxtımızın Qafqaz İslam Ordusu tərəfindən bolşevik-daşnak qüvvələrindən azad edilməsinin 100 illiyi münasibətilə keçirilən hərbi paradda çıxışı zamanı söyləyib.

“Bəli, yüz il bundan əvvəl yeni yaradılmış milli ordumuz Nuru Paşanın komandanlığı altında qardaş ölkədən gəlmiş könüllülərlə birlikdə Bakını işğalçılardan azad etdi. Şiddətli döyüşlərdə ata-babalarımız əsl qəhrəmanlıq, şücaət nümunəsi göstərdilər. Bu tarixi zəfərdən iki gün sonra Azərbaycan hökuməti Gəncədən

Bakıya köçdü və Bakı Azərbaycan dövlətinin paytaxtı elan edildi. Qədim şəhərimiz, xalqımızın qüruru olan Bakı öz əsl sahibinə qayıtdı. O günlərdə qəhrəman əsgərlərimiz küçələrə zəfər yürüşünə çıxmışdılar. Minlərlə Bakı sakinini onları alqışlayırdı, öpür, qucaqlayıb, bağrına basırdı. Bu, bir vəhdət, birtik bayramı idi.

Həmin şanlı mücadilə azərbaycanlılarla yanaşı, türk əsgərlərinin də şəhadətə qovuşması ilə nəticələndi. Bu gün vətənimizin müxtəlif guşələrində yerləşən məzarlıqlar bir müqəddəs məkan kimi xalqımızın and yerinə, ziyarət yerinə çevrilib.

Təəssüf ki, Azərbaycan Cümhuriyyətinin ömrü uzun olmadı – xarici basqılara və daxili fitnələrə məruz qalan demokratik respublika cəmi 23 aydan sonra süqut etdi. Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bir də 70 ildən sonra bərpa edə bildi. Və təsadüfi deyil ki, 1991-ci ilin 18 oktyabrında imzalanmış Müstəqillik Aktına ürəkdan sevinən və suveren Azərbaycan Respublikasını rəsmən ilk taniyan yenə də Türkiyə olmuşdur. Bu da bir dostluq, qardaşlıq nümunəsidir.

Sözügedən möhtəşəm hadisə münasibətilə sentyabrın 15-də Azadlıq meydanında reallaşan tədbirə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, eləcə də xarici ölkələrdən yüksək rəsmi qonaqlar, Azərbaycan və Türkiyənin hökumət nümayəndələri qatılıblar. Cənab Ərdoğan da əlamətdar gündə nitq söyləyərək iki ölkənin tarixi bağları, zamanın keşməkeşlərindən çıxan əlaqələri və sabahkı vəzifələri, perspektivlər barədə fikirlərini bölüşüb:

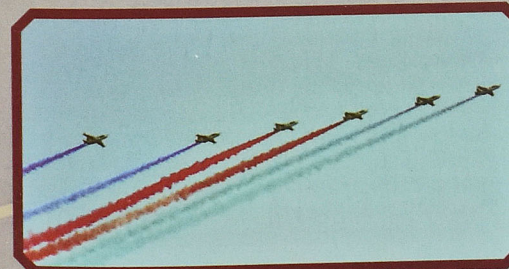
"Əvvəla, Azərbaycanın müstəqilliyi üçün canlarını fəda edən bütün şəhidlərimizi ehtiramla anaraq, onlara Allahdan rəhmət və ruhlarının şad olmasını diləyirəm. Onlar fədakarlıqları və cəsərləri ilə özlərindən sonra nəsildən-nəslə qürurla xatırlanacaq şanlı bir dastan yazaraq, Türkiyə və Azərbaycanın əbədi qardaşlığının rəmzinə çevrildilər. Biz dünyanın 34 ölkəsində 78 şəhid məzarlığı olan bir ölkəyik. Türkiyə Azərbaycan uğrunda 1132 şəhid verib. Azərbaycan Türkiyədən sonra ən çox şəhidimiz olan ölkədir. Buradakı məzarlarda yanaşı uyuyan şəhidlərimiz, eyni zamanda, ölkələrimiz arasındakı birgə təleyin təmsilçiləridir. Türkiyə və Azərbaycan tarixi bir, mədəniyyəti bir, dili bir, dini bir iki qardaş ölkədir".

Ölkələrimizin qardaşlığının ədəbiyyatda, sənətdə də öz əksini tapdığını vurğulayan cümhurbaşqanı böyük şair, mərhum Bəxtiyar Vahabzadənin məşhur şeirini söyləyib:

*Bir ananın iki oğlu,
Bir amalın iki qolu.
O da ulu, bu da ulu,
Azərbaycan-Türkiyə.*

*Dinimiz bir, dilimiz bir,
Ayımız bir, ilimiz bir,
Eşqimiz bir, yolumuz bir,
Azərbaycan-Türkiyə.*

*Birdir bizim hər halımız,
Sevincimiz-mələlimiz.
Bayraqlarda hilalımız,
Azərbaycan-Türkiyə.*

*Ana yurdda yuva qurdum,
Ata yurda könül verdim.
Ana yurdum, ata yurdum,
Azərbaycan-Türkiyə.*

Bildirilib ki, burada yalnız Qafqaz İslam Ordusu və azərbaycanlı mücahidlərin dillərdə dastana çevrilən mübarizəsi ilə Bakının işğaldan qurtuluşunun 100-cü ildönümü qeyd olunmur, eyni zamanda, əziz şəhidlərin bizə əmanət qoyduqları "Bir millət, iki dövlət" kimi rəmzləşdirilən qan qardaşlığının darki prosesi baş verir.

Paradda Azərbaycan və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin hərbi quluçuları tribuna önündən keçiblər. Daha sonra isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin arsenalındakı hərbi texnikaların keçidi olub. Eyni zamanda, 1918-ci ilin Qafqaz İslam Ordusu uniformasında süvari və piyadalar şəhərin mərkəzinə yürüş ediblər. Süvari və piyada dəstələri, eləcə də o dövrün toplarından ibarət karvan mərkəzə doğru irəliləyərək Qız qalası önündən keçiblər.

Parad geniş ictimaiyyət – paytaxt sakinləri və qonaqlar tərəfindən izlənilib. Tədbirdə iştirak etmək üçün Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin bölmələri də Azərbaycana gəlib. Paradda Azərbaycan Ordusunun son illər arsenalına daxil olan yeni hərbi texnikalar, silah sistemləri, o cümlədən Türkiyədən satın alınmış yeni silahlar, artilleriya vasitələri, hərbi texnikalar da nümayiş olunub.

Parada Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələri və Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin gəmiləri də dənizdən dəstək veriblər. Azərbaycan hərbi aviasiyasının döyüş helikopterləri Bakı səmasında uçublar. ✦

İlham Fətəliyev